

О б р а з л о ж е њ е

1 ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење ове Одлуке садржан је у чл. 32. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/2007, 83/2014 - др. закон и 101/2016 - др. закон), чл. 6. и чл. 43. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017), чл. 1. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС" бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - усклађени дин. изн., 125/2014 - усклађени дин. изн., 95/2015 - усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 - усклађени дин. изн., 104/2016 - др. закон, 96/2017 - усклађени дин. изн. и 89/2018 - усклађени дин. изн.) и чл. 36. Статута општине Врњачка Бања ("Службени лист Општине Врњачка Бања" бр. 23/16-пречишћени текст) као и другим законима и подзаконским актима којим се уређује надлежност и функционисање јединица локалне самоуправе.

2 ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ БУЏЕТА

Поступак припрема за доношење буџета за 2019.г., и ове године није спроведен у оквирима рокова који су прописани Законом о буџетском систему, односно каснио је од стране централног нивоа власти због потребе усаглашавања макроекономске политике, пројекције прихода, како опште државе, тако и републичког буџета са мисијом ММФ. И поред напред наведеног, процес планирања буџета Општине Врњачка Бања започиње у складу са буџетским календаром достављањем прелиминарног Упутства корисницима буџета у јулу 2018.г. на основу Фискалне стратегије за 2018. годину са пројекцијама за 2019. и 2020. годину. Корисници буџетских средстава доставили су своје прелиминарне предлоге финансијских планова за 2019.г. до 1 септембра. Служба је у складу са буџетским календаром доставила надлежном извршном органу и информацију о току буџетског процеса и израде нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2019.г. Општинско веће као надлежни орган за предлагање одлуке о буџету од стране органа управе надлежног за финансије обавештено је о буџетском процесу који је спроведен у 2018.г. о чему је донело Закључак о усвајању информације коју је служба припремила број 400-2773/18 од 08.11.2018.г.

Дана 05.11.2018.г. Министарство финансија објавило је на својој интернет страници Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2019. годину и пројекција за 2020. и 2021. годину. тако да су се створили услови за отпочињање поступка планирања буџета за 2019.г. Рок за подношење коначних предлога финансијских планова корисника био је 23.11.2018.г. Највећи број корисника буџетских средстава доставило је предлоге финансијских планова у року који им је остављен и ови планови били су основ за израду је нацрта Одлуке о буџету Општине Врњачка Бања за 2019.г. Корисници буџетских средстава нису доставили извештај о реализацији програмског буџета за првих 6 месеци 2018.г. који треба да буде саставни део образложења одлуке о буџету, а што је нова обавеза прописана последњим изменама Закона о буџетском систему. Један корисник је доставио предлог програма рада за 2019.г. као образложење предлога финансијског плана, док образложење предлога финансијског плана није достављено од стране осталих корисника буџета.

3 ПРОМЕНЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРАВНУ РЕГУЛАТИВУ

Приликом усвајања Закона о буџету Републике Србије за 2019.г. у процедури за усвајање истовремено се налази велики број законских прописа које је предложила Влада РС од којих следећи имају утицај на пословање локалне самоуправе а то су:

- Предлог закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему
- Предлог закона о буџету Републике Србије за 2019. годину
- Предлог закона о накнадама за коришћење јавних добара
- Предлог закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- Предлог закона о измени Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору
- Предлог закона о изменама Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

- Предлог закона о изменама Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србије, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе
- Предлог закона о изменама Закона о запосленима у јавним службама
- Предлог закона о изменама Закона о систему плата запослених у јавном сектору
- Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана
- Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину
- Предлог закона о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама
- Предлог закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији
- Предлог закона о допуни Закона о комуналним делатностима
- Предлог закона о туризму

Предлогом Закона о буџету Републике Србије за 2018.г. уређено је између осталог и:

Локална власт у 2019. години може планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату плата планирају на нивоу исплаћених плата у 2018. години, а највише до дозвољеног нивоа за исплату плата у складу са чланом 40. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17). Укупну масу средстава за плате треба умањити за плате запослених код корисника буџетских средстава које су се финансирале из буџета локалне власти са економских класификација 411 и 412, а више се не финансирају, односно за масу средстава за плате запослених који су радили код тих корисника, а нису преузети у органе и службе управе или јавне службе јединице локалне власти, код којих се плате запослених финансирају из буџета локалне власти на економским класификацијама 411 и 412. Тако планирана укупна маса средстава за плате ће се увећати код корисника средстава буџета локалне власти за 7%.

Средства добијена по основу умањења у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 116/14), треба планирати на апропријацији економској класификацији 465-Остале дотације и трансфери.

Родно одговорно буџетирање, односно увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. Општина Врњачка Бања посвећена је континуираном подизању квалитета управљања јавним финансијама које ефективно одговарају на потребе локалне заједнице. Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских средстава.

У прелазном периоду увођења родно одговорног буџетирања корисници буџетских средстава приликом извештавања о реализацији активности за које су им одобрена средства буџетом у обавези су да направе посебан осврт на родно буџетирање односно ефекте активности које реализују прикажу у светлу њиховог утицаја на жене и мушкарце. Ови подаци служиће као база у прелазном периоду за примену принципа родно одговорног буџетирања у наредним буџетским циклусима.

Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава Општина Врњачка Бања за 2019. годину поступно се уводи родно одговорно буџетирање код корисника буџетских средстава Општине Врњачка Бања:

Ред. бр.	НАЗИВ БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА	НАЗИВ ПРОГРАМА
1.	Општинска управа	Програм 3 – Локални економски развој
		Програм 11 – Социјална и дечја заштита
		Програм 14 – Развој спорта и омладине
2.	Установа Спортски Центар	Програм 14 – Развој спорта и омладине
3.	Скупштина општине - Родно тело Канцеларија за младе	Програм 14 – Развој спорта и омладине
4.	Предшколска установа „Радост“	Програм 8 – Предшколско образовање
5.	Установе Културни центар и Установа “Народна библиотека ДР Душан Радић”	Програм 13 – Развој културе и информисање

Овај план утврђује се као минималан у смислу обухвата буџетских корисника и програма код којих се уводи родна компонента и то тако што ће бити дефинисан најмање један родни циљ у оквиру сваког од Планом опредељених програма било на нивоу програма или програмске активности, уз настојање да се уродњавање примени на оба нивоа. Такође, уз сваки дефинисани родни циљ, обавезно је дефинисање најмање једног родног индикатора – показатеља за праћење постизања односног циља програма и/или програмске активности.

4. ОСНОВНЕ МАКРОЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2018.Г.

Макроекономску политику утврђује и води Влада Републике Србије, спроводе је сви корисници буџета као централног нивоа власти тако и на нивоу локалне самоуправе. У наставку дајемо основне тезе из овог документа:

У наставку дајемо најбитније податке из Упутства за припрему буџета локалне власти о макроекономском кретању који су објављени на интернет страници Министарства финансија а односе се на ефекте почетком 2018.г.:

Достигнуте динамичне стопе привредног раста и уравнотежене јавне финансије, уз успостављену силазну трајекторију јавног дуга и ниску и стабилну инфлацију, чине здраве фундаменте за даља унапређења свих макроекономских токова, која ће као крајњи резултат имати смањење незапослености и подизање животног стандарда становништва. Привредна активност током 2018. године бележи снажан раст, ношен интензивираним инвестиционом активношћу и већом личном потрошњом домаћинства, што кореспондира са значајним растом грађевинарства и услужног сектора посматрано са производне стране БДП, који су праћени постојаним повећањем обима индустријске производње и далеко бољом пољопривредном годином од прошлогодишње. Развојни карактер буџета за 2018. годину, у коме је фискални простор приоритетно усмераван у правцу капиталних расхода, резултирао је убрзањем инвестиционих активности државе. Поред тога, фокусирањем реформских мера на уклањање баријера расту, подизањем ефикасности државне администрације, уз стабилне предвидиве монетарне токове, креиран је привредни амбијент афирмативног дејства на инвестиције приватног сектора. Повећање пензија и плата у јавном сектору спроведено је уз строги принцип фискалне одрживости и дозирано са циљем стимулативног дејства на домаћи производни и услужни сектор. Ове интенције подржане су повећањем минималне цене рада, чиме се обезбеђује смањење социјалног јаза и праведнија дистрибуција раста, и то без додатног оптерећења привреде, што је постигнуто повећањем неопорезивог дела зараде.

Напори креатора економске политике усмерени су на интензивирање реформских процеса, како би се обезбедио континуитет побољшања привредног амбијента, напретка на међународним листама конкурентности и даљег подизања кредитног рејтинга земље. Оваква оријентација потпора је успостављеном моделу раста заснованом на инвестицијама и извозу, као једином здравом и одрживом моделу у средњем и дугом року.

У првој половини 2018. године забележена је реална стопа привредног раста од 4,9%.

Првобитна пројекција привредног раста за 2018. годину ревидирана је навише са 3,5% на 4,2%, на бази регистрованих кретања у првој половини године, успостављених трендова кључних варијабли и краткорочних макроекономских индикатора. Очекује се да ће инвестиције, уз личну потрошњу, задржати улогу носиоца раста посматрано са расходне стране, односно да ће главни извор раста са производне стране бити услужни сектор уз значајан допринос грађевинарства и пољопривреде. Извоз ће остварити двоцифрену стопу раста, али ће услед сировинске зависности привреде бити праћен повећањем увоза, што ће за последицу имати негативан допринос нето извоза на стопу привредног раста.

Узимајући у обзир историјске податке и текуће индикаторе, успостављене макроекономске токове, остварене и започете реформе, предузете мере фискалне политике и спровођење јавних радова, уз посебан осврт на идентификована успоравања у међународном окружењу и могућност активирања екстерних ризика, задржана је пројекција привредног раста за 2019. годину од 3,5% м.г.

Након рапидног смањења стопе незапослености у последњих пет година, побољшања на тржишту рада се настављају, како у погледу раста броја запослених тако и у погледу раста зарада.

Очекује се преливање остварених позитивних кретања у реалном сектору на тржиште рада у кратком року, потпомогнуто растом СДИ и предузетим мерама у правцу растеређења привреде, што ће резултирати даљим растом броја запослених и приближавањем незапослености једноцифреној стопи.

Као резултат ниских инфлаторних притисака, инфлација се од почетка године налази на ниском нивоу и у септембру наставља кретање унутар циљаног коридора НБС.

Према пројекцији НБС, очекује се да ће кретање међугодишње инфлације у наредне две године бити у границама циља. До краја 2019. године инфлација ће се кретати испод централне вредности циља, с тим да ће јој се привремено приближити у првим месецима наредне године због ефекта ниске базе с почетка 2018. године. Овакво кретање инфлације у средњем року доминантно ће бити детерминисано растом агрегатне тражње и постепеним слабљењем дезинфлаторних притисака по основу апријорности динара у претходном периоду. Трошкови производње хране ће у кратком року деловати дезинфлаторно, док ће регулисане цене деловати у супротном смеру. Главни дезинфлаторни утицај у наредној години доћи ће од високе базе код цена воћа и поврћа и нафтних деривата. Неизвесност у погледу остварења пројекције инфлације односи се пре свега на кретања на међународном робном и финансијском тржишту, а у одређеној мери и на раст регулисаних цена.

Спољнотрговинска размена је након погоршања у 2017. години стабилизована током 2018, а у 2019. години се очекује благо побољшање платнобилансних кретања.

Фискална кретања током 2018. године су боља од планираних. На крају августа 2018. године суфицит на нивоу опште државе износио је 41,1 млрд динара, док је на нивоу републичког буџета након девет месеци остварен суфицит у износу од 36,8 млрд динара. Према досадашњим кретањима фискалних агрегата процењујемо да ће се 2018. година завршити са позитивним фискалним резултатом, како на нивоу опште државе, тако и на нивоу републичког буџета.

Кључни допринос бољем резултату је на приходној страни. Боље остварење у односу на план очекује се, у највећој мери, код доприноса и пореза на зараде, пореза на добит и непореских прихода. Извршење расхода у овој години биће на нивоу плана. Највеће одступање наниже у односу на планирани износ забележиће расходи за камате, због пада просечних каматних стопа и јачања домаће валуте. Капитални издаци су расходна категорија која бележи најзначајније извршење преко плана.

Правци фискалне политике у 2019. години

Орјентација фискалне политике у средњем року јесте одржање ниског дефицита, даље смањење јавног дуга али и коришћење фискалног простора у циљу подршке привредном расту. Растерећењем привреде, пре свега кроз смањење пореског оптерећења рада, подстиче се раст и отварање нових радних места. С друге стране, фискални простор омогућио је већу алокацију средстава за јавну инфраструктуру. Како би се на најбољи начин превазишао инфраструктурни јаз, односно побољшао квалитет и квантитет јавне инфраструктуре, потребно је и значајније побољшати систем управљања јавним инвестицијама. Коначно, стабилизацијом јавних финансија отвара се простор за напуштање кризних мера које су биле примењене током програма фискалне консолидације у протеклом периоду.

Средњорочни правац фискалне политике поставља и оквир буџета у 2019. години. Буџетом за 2019. годину обезбеђујемо благо пореско растерећење рада, стварање повољнијег привредног амбијента одређеним променама код пореза на добит и укидањем појединих накнада кроз јединствено законско уређење ових прихода.

Простор опредељен за јавне инвестиције буџетом за наредну годину приближава се пожељном и потребном нивоу. У републичком буџету средства опредељена за јавне инвестиције чине 2,8% БДП, док на нивоу опште државе који укључује и инвестиције у локалну инфраструктуру опредељена средства чине 3,8% БДП.

Истовремено напуштају се, у периоду фискалне консолидације, важеће кризне мере. Већ крајем 2018. године у потпуности је укинут Закон о привременом умањењу пензија, те измењен закон о ПИО којим је омогућено да пензионери са нижим примањима остварују увећање уз пензију до 5% у односу на пензију исплаћену у септембру 2018. године. Фазно се укида и Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Фазно укидање односи се, пре свега на оне кориснике јавних средстава, који су имали обавезу уплате средстава по овом основу у буџет, и то на републичка и локална јавна предузећа.

Окосницу буџетске и фискалне политике у наредној години чине следеће мере:

1) Растерећење привреде - подстицај расту и запошљавању кроз:

- смањење пореског оптерећења рада, укидањем доприноса за осигурање од незапослености на терет послодавца. Овом мером смањује се пореско оптерећење просечне нето плате за 1 п.п. са 63% на 62%. Уштеда за укупну привреду по овом основу износи 11,9 млрд динара, док се нето ефекат на фискални резултат процењује на око 9 млрд динара;

- смањење парафискалних намета укидањем појединих накнада, уз јединствено законско уређење ове области. Процењени губитак прихода по овом основу износи око 2 млрд динара;

- значајно повећање јавних инвестиција. У наредној буџетској години 25 млрд динара је више намењено инфраструктурним пројектима.

2. Напуштање тзв. кризних мера које су биле на снази у оквиру програма фискалне консолидације:

- укинут Закон о привременом умањењу пензија уз повећање најнижих пензија до 5%, и односу на исплаћену пензију у септембру 2018. године. Ефекти ових мера у 2019. години су већи укупни расходи за пензије у износу од 40 млрд динара.

- фазно се напушта и закон о привременом смањењу плата у делу који је обавезивао јавна предузећа (републичка и локална) да уплаћују у републички буџет износ уштеде по основу смањења плата. По овом основу непорески приходи биће мањи за око 8,5 млрд динара.

ФИСКАЛНИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2021. ГОДИНЕ

Макроекономским пројекцијама за период од 2019. до 2021. године предвиђена је кумулативна стопа реалног раста БДП од 11,9%, заснована пре свега на повећању домаће тражње. Овај извор раста је детерминисан како истрајним растом инвестиција, тако и растом личне потрошње услед повећања животног стандарда становништва. Нешто нижа стопа у 2019. години последица је високо постављене базе у пољопривреди и грађевинарству оствареном производњом током 2018. године.

Основне макроекономске претпоставке за период 2018. – 2021. године

Исказано у процентима осим ако није другачије назначено	2018	2019	2020	2021
Стопа реалног раста БДП	4,2	3,5	4,0	4,0
БДП у текућим тржишним ценама (у млрд РСД)	5074	5424	5832	6269
Извори раста: процентне промене у сталним ценама				
Лична потрошња	3,0	3,1	3,3	3,4
Државна потрошња	3,5	1,9	1,7	2,4
Инвестиције у фиксни капитал	9,8	5,6	5,8	6,0
Извоз роба и услуга	9,2	9,5	9,5	9,2
Увоз роба и услуга	9,8	8,2	8,0	8,0
Допринос расту БДП, п.п.				
Домаћа тражња	5,2	3,4	3,7	3,8
Инвестициона потрошња	2,5	1,0	1,1	1,1
Лична потрошња	2,1	2,1	2,3	2,3
Државна потрошња	0,6	0,3	0,3	0,4
Спољно-трговински биланс роба и услуга	-1,0	0,1	0,3	0,2
Кретање цена				
Потрошачке цене(годишњи просек)	2,1	2,3	3,0	3,0
Потрошачке цене(крај периода)	2,6	2,4	3,0	3,0
Дефлатор БДП	2,4	3,3	3,4	3,4
Кретања у спољном сектору (%БДП)				
Спољнотрговински биланс роба	-11,3	-10,9	-10,1	-9,6
Спољнотрговински биланс услуга	2,7	2,8	2,8	2,9
Салдо текућег рачуна	-5,2	-5,0	-4,5	-4,2
Директне инвестиције - нето	6,2	5,7	5,4	5,4
Јавне финансије				
Фискални резултат опште државе (% БДП)	0,6	-0,5	-0,5	-0,5

У складу са напред наведеним макроекономским показатељима локална власт је и **обавези да реално планира своје приходе буџета**. Наиме, приликом планирања прихода потребно је поћи од њиховог остварења за три квартала у 2018. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за примену горе наведених макроекономских параметара, односно основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2019. години од 6,9%**). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање,

као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

У 2019.г. очекује се раст изворних локалних прихода пре свега из разлога већег обухвата обвезника пореза на имовину.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину.

Приоритет политике Општине Врњачка Бања у наредном периоду је јачање јавног сектора и затварање инвестиционог циклуса и консолидација локалних финансија на нивоу јединице локалне самоуправе. Преиспитивање функционисања јавних предузећа, организација и установа како би се на рационалан начин користили ресурси (финансијски и материјални) приликом пружања услуга грађанима.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2019. годину

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, и 96/17 - у даљем тексту: Закон) прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

Доношењем Закона о накнадама за коришћење јавних добара престао је основ за поједине локалне комуналне таксе односно али је створен основ за наплату накнада на начин како је то утврђено поменутиим законом о чему се доносе посебне одлуке.

ПРИХОДИ

Приходи буџета општине Врњачка Бања за 2019.г. утврђени су *revidiranim* нацртом у износу од **1.317.583.000** динара (из извора 01-текући приходи буџета). У складу са Упутством за припрему буџета локалне власти које је доставило Министарство финансија приликом планирања приходне стране буџета за 2019.г. пошло се од остварења прихода за првих 10 месеци 2018.г. и пројекције остварења ових прихода до краја 2018.г. Овако утврђена база увећана је за дозвољени раст буџета у складу са параметрима макроекономске политике за 2019.г. а то је 6,9% максимално. Основица за ову пројекцију дата је у Извештају о остварењу прихода и извршењу расхода за првих 9 месеци 2018.г. односно пројектован је укупан приход од око 970.000.000 динара (без примања по основу продаје имовине). У односу на ову основу планирана је укупна висина прихода буџета у 2019.г. у износу од 1.036.930.000 динара (увећање за 6,9% у односу на пројектоване приходе у 2018.г.). Уважавајући смернице извршне власти у делу који се односи на позитивне тенденције у области изградње објеката која се очекивала у 2018.г. и која се очекује у 2019.г. по овом основу планиран је износ доприноса за грађевинско земљиште. На овако утврђене приходе треба додати и пројекцију прихода од продаје непокретности која није у функцији обављања надлежности органа и организација општине Врњачка Бања која је пројектована у износу од 296.598.000 динара, што у суштини представља једнократни приход буџета те по овом основу укупна висина буџета за 2019.г. расте за око 27% изнад основне висине буџета.

Овако утврђена висина приходне стране буџета послужила је као основ за планирање расхода буџета Општине Врњачка Бања у 2018.г.

Детаљни преглед планираних расхода у 2019.г. саставни је део овог образложења, са упоредним подацима из 2018.г.

6 РАСХОДИ

Расходи и издаци планирани у 2019.г. износе **1.317.583.000** динара из текућих прихода буџета (извор финансирања 01), средства од прихода од изворних активности индиректних корисника буџета распоређена су у укупном износу од **45.873.000** динара (извор финансирања 04). Осталих извора – приходи предшколске установе радост - родитељски динар у износу од 2.300.000 динара, као и меморандумске ставке за рефундацију боловања од 8.900.000 динара. Планиран је пренос средстава по основу неутрошених кредитних средстава у 2018.г. у износу од 38.529.000 динара за реализацију капиталних инвестиционих расхода започетих у 2018.г.

На расходној страни приликом израде нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2019.г. примењени су параметри који су дати од стране Министарства финансија и као и смернице извршних органа општине Врњачка Бања у складу са политиком локалне власти. Основне чињенице које су условиле предложени концепт буџета на расходној страни јесу ограничења која се односе на планирање зарада запослених, броја запослених и других структурних смерница које су дате Упутством за припрему буџета локалних власти за 2018.г. Ове ограничења можемо назвати објективна ограничења јер их је донео виши ниво власти.

Према члану 2. ст. 4 и 5. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 68/15, 85/15-УС и 81/16-УС) (у даљем тексту: Закон о максималном броју), Систем аутономне покрајине, односно локалне самоуправе, у смислу овог закона чине органи аутономне покрајине, односно органи јединице локалне самоуправе, јавне службе, јавна предузећа, правна лица основана од стране тих предузећа, привредна друштва и друге организације које у систему аутономне покрајине, односно локалне самоуправе имају обавезу пријављивања података о запосленима у регистар који води министарство надлежно за послове финансија, односно запослене чије се плате, односно зараде финансирају из буџета аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Према члану 4. став 1. Закон о максималном броју за сваку календарску годину, актом Владе се утврђује максималан број запослених на неодређено време у систему аутономне покрајине и систему локалне самоуправе, на предлог Генералног секретаријата Владе, уз прибављено мишљење Министарства државне управе и локалне самоуправе и Министарства финансија.

У члану 6. Закона о максималном броју надлежни орган аутономне покрајине, односно скупштина јединице локалне самоуправе, својим актом утврђује максималан број запослених за сваки организациони облик у систему аутономне покрајине, односно систему локалне самоуправе.

Члан 8. Закона о максималном броју прописује да максималан број запослених у систему локалне самоуправе представља укупан број запослених у свим организационим облицима јединице локалне власти, који ће се остварити до завршетка рационализације, уз остварене уштеде за плате запослених најмање у износу предвиђеном прописом у буџету, а у складу са актом Владе из члана 4. став 1. овог закона.

У тачки 9. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Службени гласник Републике Србије”, број 61/17), наводи се да у оквиру максималног броја запослених, одређеног у тач. 2, 5. и 7 ове Одлуке, сваки организациони облик може имати највише онолики број запослених на неодређено време, за који има обезбеђена средства за зараде.

Укупан број запослених на одређено време, због привремено повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, закључених непосредно или преко омладинске или студентске задруге и лица ангажованих по другим основима не може бити већи од 10% броја запослених на неодређено време код организационог облика (члан 10. став 1.). Организациони облик који има мање од 100 запослених може да има највише до 10 запослених или ангажованих лица у смислу става 1. овог члана (став 2), с тим да уколико тај број превазилази 10% запослених на неодређено време, јединица локалне власти се мора обратити Комисији Владе за новозапошљавање ради добијања сагласности.

И у 2019. години ће важити одредба Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору којом се прописује да ће се повећање броја запослених на неодређено време, вршити у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, односно организациони облици ће тражити

сагласност за повећање броја запослених преко надлежног органа локалне власти и Министарства државне управе и локалне самоуправе од Комисије Владе.

Посебно указујемо на примену одредбе члана 27е Закона о буџетском систему према којој предшколске установе и установе културе нису изузете, односно за ново запошљавање у овим установама подносе се захтеви за ново запошљавање.

У складу са Упутством за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2019. годину и пројекција за 2020. и 2021. годину, којим је прописано да Табела 1 представља саставни део образложења одлуке о буџету и дата је у прилогу.

У наставку дајемо смернице за остале економске класификације које су прописане напред наведени Упутством:

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, планирана су средства за ове намене у 2019. години, а нарочито за извршавање расхода на име сталних трошкова (421 - Стални трошкови). У обзир је узета и процена висине обавеза која неће бити извршена из буџета у 2018.г. односно извршаваће се у 2019.г. Корисници буџета биће у обавези да рационално употребљавају све ресурсе како би се расходи смањили, што би допринело консолидацији укупних расхода буџета у 2019.г.

Поред тога, средства, пре свега на економској класификацији 423-Услуге по уговору треба планирати у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, којим је уређено смањење других сталних примања.

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и др), а све у циљу великих потреба фискалног прилагођавања.

Посебно је приликом планирања преузимања обавеза имати крајње реалан приступ са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15 и 113/17).

Такође, потребно је преиспитати оправданост и основаност формираних комисија и других радних тела, као и оснивања нових, имајући у виду Извештај Државне ревизорске институције о сврсисходности - Оправданост формирања комисија и других сталних и привремених радних тела у јавном сектору.

Група конта 48 - Остали расходи

Средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, планирају се за извршење обавеза по судским пресудама. Неопходно је да корисници буџетских средстава прилагоде преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

За подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења јединица локалне самоуправе средства опредељена у одлуци о буџету може да пренесе удружењу само након спроведеног јавног конкурса, на основу акта донетог од стране надлежног органа локалне власти и закљученог уговора надлежног органа и удружења.

Инвестициона компонента у највећој мери биће реализована кроз реализацију пројеката, у складу са утврђеним приоритетима и степеном спремности пројеката а укупно планирана средства за ове намене износе 287.010.000 динара. Из текућих прихода буџета у 2019.г. финансираће се пројекти у износу од 246.821.000 динара, из средстава кредитног задужења за капиталне инвестиционе расходе и пројекте издвојиће се 38.529.000 динара, док ће се из сопствених прихода индиректних корисника буџета за капиталне издатке издвојити 1.660.000 динара. Највећи део инвестиција представљају започете капиталне инвестиције за које се планира да ће се окончати у 2019.г. Нове инвестиције у 2019.г. планирају се у области путева и јавне расвете у деловима који нису били обухваћени плановима у претходним годинама.

То се може приказати у табеларном прегледу расхода на економској класификацији 5 – основна средства и то:

Глава	Конто	Опис	Буџет 2019 01	Средства из сопс. извора 04	Средства из осталих извора	Средства из кредита 10	Укупна средства (6+7+8+9) 10
1	4	5	6	7	8	9	10
4.01.02.		Општинска јавна агенција					
		Развој туризма					
		Управљање развојем туризма					
		Пројекат: Изградња водопада и реконструкција дела парка на Црквеном брду у Врњачкој Бањи					
	511	Зграде и грађевински објекти	1.500.000	0	0	0	1.500.000
4.01.03.		Управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби у јавној својини (део за јавну расвету)					
		Урбанизам и просторно планирање					
		Управљање грађевинским земљиштем					
	511	Зграде и грађевински објекти	6.000.000	0	0	0	6.000.000
4.01.04.		Управљање добрима од општег интереса и добрима у општој употреби у јавној својини (део за путеве и површине јавне намене)					
		Урбанизам и просторно планирање					
		Управљање грађевинским земљиштем					
	425	Текуће поправке и одржавања	20.000.000	0	0	0	20.000.000
	5113	Капитално одржавање зграда и објеката	15.000.000	0	0	0	15.000.000
4.01.05.		Развој заједнице					
		Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура					
		Управљање саобраћајем					
	423	Услуге по уговору	1.360.000	0	0	0	1.360.000
	426	Материјал	240.000	0	0	0	240.000
		Одржавање саобраћајне инфраструктуре					
	511	Зграде и грађевински објекти	2.900.000	0	0	0	2.900.000
	512	Машине и опрема	500.000	0	0	0	500.000
4.01.20.		Пројектно планирање и набавка имовине					
		Локална самоуправа					
		Програмска активност 0002- Спровођење урбанистичких и просторних планова					
	5114	Пројектно планирање	5.000.000	0	0	0	5.000.000

	500	Издаци за нефинансијску имовину	12.000.000	0	0	0	12.000.000
4.01.40.		Развој туризма Програмска активност 0001 - Управљање развојем туризма Пројекат: Изградња националног тренажног центра Врњачка Бања-базени					
	511	Зграде и грађевински објекти	9.300.000	0	0	0	9.300.000
4.01.41.		Развој туризма Програмска активност 0001 - Управљање развојем туризма Пројекат: Изградња Одбојкашког развојаног центра					
	511	Зграде и грађевински објекти	210.000	0	0	0	210.000
4.01.42.		Развој спорта и омладине Програмска активност 0002 - Подршка предшколском и школском спорту Пројекат: Изградња физкултурне сале у ОШ "Бане Миленковић" 2.фаза					
	511	Зграде и грађевински пројекти	25.000.000	0	0	25.229.000	50.229.000
4.01.43.		Основно образовање и васпитање Програмска активност 0001 - Функционисање основних школа Пројекат: Унапређење капацитета ОШ Младост за одржавање наставних и ваннаставних активности					
	511	Зграде и грађевински објекти	3.722.000	0	0	6.660.000	10.382.000
4.01.44.		Развој туризма Програмска активност 0001 - Управљање развојем туризма Пројекат: Уређење дела Чајкиног брда у Врњачкој Бањи, 1.фаза и уређење лавиринта					
	511	Зграде и грађевински објекти	16.900.000	0	0	0	16.900.000
4.01.45.		Развој туризма Програмска активност 0001 - Управљање развојем туризма Пројекат: Реконструкција дела променаде					
	511	Зграде и грађевински објекти	360.000	0	0	6.640.000	7.000.000
4.01.46.		Локални економски развој Програмска активност 0001 - Унапређење привредног и инвестиционог амбијента Пројекат: Инвестиционо одржавање фудбалског терена "Ц"					
	511	Зграде и грађевински објекти	11.500.000	0	0	0	11.500.000
4.02.		Установа Културни центар Развој културе и информисања Програмска активност 0001 - Функционисање локалних установа културе					

		Пројекат: Санација Замка културе Зграде и грађевински објекти	5.020.000	0	0	0	5.020.000
		Развој културе и информисања Програмска активност 0001 - Функционисање локалних установа културе Пројекат: Реконструкција скулпторског фонда у Централном парку Зграде и грађевински објекти	295.000	0	0	0	295.000
4.03.		Установа Библиотека "Др. Душан Радић" Развој културе и информисања Програмска активност 0001 - Функционисање локалних установа културе Пројекат: Санација зграде библиотеке Др Душан Радић Зграде и грађевински објекти	3.150.000	0	0	0	3.150.000
4.06.		Установа Спортски центар Развој туризма Програмска активност 0001 - Управљање развојем туризма Пројекат: Изградња националног тренажног центра Врњачка Бања-базени-2.фаза Зграде и грађевински објекти	5.000.000	0	0	0	5.000.000
	510*	Основна средства	31.864.000	1.660.000	0	0	33.524.000
Укупно:			176.821.000	1.660.000	0	38.529.000	217.010.000

Вишегодишњи пројекат: период 2019 – 2021 година

Глава	Конто	Опис	Буџет 2019 01	Буџет 2020 01	Буџет 2021 01
1	4	5	6	7	8
		Комуналне делатности			
		Програмска активност 0001 - Управљање/одржавање јавним осветљењем			
4.01.47.		Пројекат: Замена постојећих светиљки јавне расвете штедљивим "ЛЕД" светиљкама			
	513	Остале некретнине и опрема	70.000.000	70.000.000	70.000.000

Социјална давања у буџету за 2019.г. предвиђена су у висини од 65.038.000 динара. Планирана социјална давања су пре свега за помоћи преко Центра за социјални рад, помоћи по мишљењу интересорне комисије, помоћ најбољим ученицима, помоћ особама са сметњама у развоју, и помоћи у области борачко инвалидске заштите, помоћ у складу са одлуком о финансијској помоћи породици, као и помоћи у оквиру пројеката који се реализују преко Комесаријата за избеглице.

Боравак у вртићу трећег детета финансира се из раздела Предшколске установе "Радост" у 2019.г. обзиром на промене у начину евидентирања сопствених прихода овог индиректног корисника које су се почеле примењивати од 01.01.2017.г.

У 2019.г. (као и у 2018.г.) приходи од родитеља по основу цене вртића исказиваће се на приходној страни буџета општине, те из ових разлога Предшколска установа "Радост" неће исказивати сопствене приходе. Ова промена условљена је променама правилника којим се уређује контни оквир, као и уплатни рачуни јавних прихода.

Планирана је реализација Локалног акционог плана за запошљавање у износу од 7.000.000 динара која обухвата расходе који су настали у 2018.г. као и нове расходе у 2019.г. у складу са реализацијом овог плана.

Средства за развој пољопривреде реализују се кроз подршку у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и у складу са Законом о пољопривредном земљишту укупан буџет за 2019.г. у овој области износи 12.500.000 динара.

Детаљни преглед планираних расхода саставни је део овог образложења.

Објашњења појединих економских класификација на којима су планирани расходи за 2019.г.:

Расходи за запослене

411 и 412 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараве) и Социјални доприноси на терет послодавца

На економској класификацији 411 планиране су плате, додаци и накнаде стално запослених, плате приправника, привремено запослених, плате по основу судских пресуда и др. На економској класификацији 412 планирани су социјални доприноси на терет послодавца (допринос за ПИО, допринос за здравствено осигурање и незапосленост).

413 - Накнаде у натури

Накнаде у натури - превоз запослених на посао и са посла - маркица, паркирање и др.

414 - Социјална давања запосленима

Социјална давања запосленима садрже конта за исплате накнада које иду на терет фондова (породиљско боловање, боловања преко 30 дана, инвалидност рада другог степена), отпремнине приликом одласка у пензију и помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице, помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и др.).

415 - Накнаде трошкова за запослене

Накнаде трошкова за запослене на економској класификацији 415 (накнаде трошкова за одвојен живот од породице, накнаде трошкова за превоз на посао и са посла у готовини, накнаде трошкова за смештај изабраних, постављених и именованих лица и др.).

416 - Награде, бонуси и остали посебни расходи

Награде запосленима - јубиларне награде (зависно од броја година проведених на раду), награде за посебне резултате рада, накнаде члановима комисија.

417 - Одборнички додатак

Одборнички додатак на економској класификацији 417 исплаћује се у складу са одлукама Скупштине општине.

Коришћење услуга и роба

421 - Стални трошкови

Обухватају следеће трошкове:

- трошкове платног промета и банкарских услуга;
- трошкове услуга комуникација (фиксних и мобилних телефона, телефакса, интернета, услуге поште и доставе и слично);
- трошкове осигурања (имовине, као што су: зграде, возила и остала дугорочна имовина и осигурање запослених);
- трошкове закупа имовине и пословног простора;
- трошкове енергетских услуга (услуге за електричну енергију и услуге грејања);
- трошкове комуналних услуга (услуге водовода и канализације, услуге редовног одржавања, као што су: заштита имовине, чишћења, одвоз отпада и остале комуналне услуге, као што је накнада за коришћење градског грађевинског земљишта и слично).

422 - Трошкови путовања

Средства у оквиру ове апропријације економске класификације, обезбеђују се за финансирање трошкова службених путовања у земљи и иностранству, трошкове превоза, смештаја и дневница (исхране) на службеном путу, трошкове превоза у јавном саобраћају по службеном послу, транспортне трошкове службе и сл; у Војсци за трошкове наградног одсуства, накнаде за превоз код коришћења одсуства због приватних послова, одсуства за опоравак, одсуства ради обиласка породице по основу одвојеног живота због премештаја у друго место службовања и сл, ангажовање возила правних и физичких лица ван Војске. Такође, обезбеђују се средства за трошкове путовања ученика који учествују на републичким и међународним такмичењима и остали трошкови транспорта.

423 - Услуге по уговору

На овој економској класификацији опредељују се средстава за:

- административне услуге (услуге превођења, секретарске услуге, рачуноводствене услуге и остале административне услуге);
- услуге одржавања рачунара и израде одговарајућих софтвера;
- услуге образовања и усавршавања запослених;
- услуге информисања (штампање билтена, часописа или публикација, услуге информисања јавности и односа са јавношћу - услуге рекламирања, ангажовање продукцијских кућа за медијске услуге радија и телевизије);
- услуге ревизије, адвокатске услуге, правне услуге и остале стручне услуге;
- котизације за семинаре и стручна саветовања, издаци за стручне испите, објављивање тендера и информативних огласа;
- домаћинство и угоститељство (прање, чишћење, угоститељске услуге и репрезентација);
- ангажовање лица по уговору о делу (правно заступање пред домаћим и међународним судовима, вештачења и сл), систематски преглед запослених.

424 - Специјализоване услуге

Услуге за потребе реализације значајних пројеката из разних области, које нису стандардно класификоване у контном плану, а појединачно се различито (нестандардно) исказују код буџетских корисника.

У специјализоване услуге се класификују, и то:

- пољопривредне услуге (услуге заштите животиња и биља);
- услуге образовања, културе и спорта;
- медицинске услуге (здравствена заштита по уговору, здравствена заштита по конвенцији, услуге јавног здравства - инспекција и анализа, лабораторијске услуге и остале медицинске услуге);
- услуге одржавања аутопутева, националних паркова и природних површина;
- услуге очувања животне средине, услуге науке и геодетске услуге, као и остале специјализоване услуге.

Преко ове економске класификације реализују се програми опште туристичке пропаганде и манифестација, као и програми културе код корисника у чијој су ови програми у надлежности.

425 - Текуће поправке и одржавање

На овој економској класификацији обезбеђују се средства за поправке и одржавање зграда и опреме, намештаја, поправке електричне и електронске опреме, административне опреме, возног парка, остале опреме, као и поправке и одржавање пословног простора (зидарски, столарски, молерски, водоинсталатерски, елетричарски и сл. радови); одржавање опреме за пољопривреду, опреме за очување животне средине и науку, медицинске и лабораторијске опреме, опреме за образовање, спорт и културу, војску, јавну безбедност.

На овој економској класификацији исказују се и расходи за одржавање јавне расвете и путева исказаних код општинске стамбене агенције.

426 - Материјал

Под расходима материјала подразумевају се:

- административни материјал (канцеларијски материјал, заштитна или радна одећа и униформе); Средства исказана на овој економској класификацији, не могу се односити на средства потребна за расходе за радну одећу (одећа и ципеле) и службену одећу, осим у случајевима да је радна одећа прописана. Право на планирање средстава за расходе за радну униформу (одећа и ципеле), службену одећу, униформе и заштитна одела, у складу са Посебним колективним уговором.
- материјал за образовање и усавршавање запослених (гласила о прописима, стручна литература и сл);
- материјал за саобраћај (издаци за гориво, бензин, дизел гориво, мазиво и остали материјал за превозна средства);
- материјал за домаћинство (производи за чишћење, хигијенски производи);

- материјал за угоститељство (материјал за припремање хране и пиће);
- материјал за пољопривреду (храна за животиње, природна и вештачка ђубрива, семе, биљке и остали материјал за пољопривреду);
- материјал за очување животне средине (за метеоролошка мерења, за истраживање и развој, тестирање ваздуха, тестирање воде, тла и остали материјали за очување животне средине и науку);
- материјали за посебне намене (заставе, пломбе за печатање, резервни делови, алат и ситан инвентар).

Остали расходи

481 - Дотације невладиним организацијама

На овој економској класификацији исказују се дотације невладиним организацијама, и то:

- организацијама које пружају помоћ домаћинствима, дотације у натури, Црвеном крсту Србије;
- спортским и омладинским организацијама (спортским савезима);
- верским заједницама;
- осталим удружењима грађана и политичким странкама.

484 - Накнаде штете за повреде или штету нанету услед елементарних непогода или других природних узрока

Средства ове апропријације намењена послове за отклањање последица од елементарних непогода и ванредних ситуација.

Издаци за нефинансијску имовину

511, 512, 513 и 515 - Зграде и грађевински објекти, Машине и опрема, Остале некретнине и опрема, Нематеријална имовина

511 - средства у оквиру ове апропријације обезбеђују се за: куповину зграда и објеката, изградњу зграда и објеката, капитално одржавање зграда и објеката и пројектно планирање (процена изводљивости, израда идејних пројеката и пројектне документације);

512 - саобраћајна опрема (најчешће за аутомобиле, комбије, теренска возила, камионе, тракторе, чамце, бродове хеликоптере, авионе и сл.); административна опрема (намештај и уградна опрема, рачунарска опрема, мреже за рачунарско повезивање, телефонске централе са припадајућим инсталацијама и апаратима, телефони, мобилни телефони, електронска опрема, опрема за домаћинство - уређаји за ресторани и кафе бифее, опрема за образовање и културу, медицинска опрема и опрема за војску и јавну безбедност; књиге у библиотеци, уметничка дела, природне реткости и сл;

513 - 515 - остала основна средства (компјутерски софтвери, уметничка дела, природне реткости, култивисана имовина - стока, вишегодишњи засади, издаци за патенте и технологију, техничку документацију, лиценце, концесије, заштитни знак, индустријска заштитна права, занатска и слична права, остала заштићена права и интелектуална својина, права коришћења имовине у туђем власништву, прикључак на телефонске линије и остала нематеријална права).

Набавка финансијске имовине

621 - Набавка домаће финансијске имовине

На овој економској класификацији исказује се набавка домаћих хартија од вредности, изузев акција, кредити осталим нивоима власти, кредити финансијским институцијама, кредити физичким лицима и домаћинствима, кредити домаћим нефинансијским приватним предузећима, набавка домаћих акција и осталог капитала (учешће капитала у домаћим нефинансијским јавним предузећима и институцијама, учешће капитала у домаћим нефинансијским приватним предузећима и учешће капитала у домаћим пословним банкама).

7 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА ПО КОРИСНИЦИМА БУЏЕТА

У буџетској процедури орган управе надлежан за послове финансија разматра предлоге финансијских планова корисника буџетских средстава садржане у предлозима њихових финансијских планова, који су у складу са Законом о буџетском систему исказани на програмски начин.

Као што је напред наведено у буџетској процедури припреме нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2019.г. овакав документ достављен је од стране установе Туристичка организација али није усклађен са планским параметрима те из овог разлога није укључен у ово образложење.

Остали индиректни корисници нису доставили одговарајући акт односно предлог у форми која је захтевана.

8 ПАРАМЕТРИ ПРОГРАМСКОГ ДЕЛА БУЏЕТА

Министарство финансија је у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина (у даљем тексту: СКГО) уз подршку Програма Европске уније - Exchange 4 и Пројекта за боље услове пословања УСАИД-а, донело Упутство за припрему програмског буџета (у даљем тексту: Упутство). Након анализе примене програмског буџета Министарство финансија је унапредило Упутство за припрему програмског буџета у погледу обавезе праћења и извештавања о циљевима и индикаторима, дефинисања врста програмских активности и одређивања код којих врста програмских активности није потребно дефинисати циљеве и индикаторе.

Програмски буџет, као један од механизма за спровођење реформе управљања јавним финансијама, омогућава боље управљање учинком јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање снажнијих веза између годишњег буџета, утврђивања приоритетних расхода и издатака и спровођења јавних политика, као и већу транспарентност потрошње. У том смислу, на основу анализа процеса програмског буџетирања од стране јединица локалне самоуправе у прве две године обавезне примене, Министарство финансија и СКГО заузели су заједничко становиште о томе да је пожељна и потребна промена структуре програмског буџета ЈЛС што се и догодило и ове промене први пут се примењују за буџет за 2017.г.

Да би се омогућило спровођење анализе потрошње јавних средстава и постигнутих ефеката, у случајевима када се исти пројекат финансира средствима централне власти и средствима ЈЛС, пројекат јединице локалне власти се утврђује у складу са одговарајућим пројектом у буџету Републике Србије у погледу назива и шифре пројекта. У овом случају неопходна је координација централног нивоа власти и јединице локалне самоуправе у циљу обезбеђивања једнообразне шифре и назива пројекта.

Програмским буџетом реализују се циљеви који су постављени Стратегијом одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г. („Службени лист општине Врњачка Бања“ бр. 6/13 и 2/15) и законске обавезе које има локална самоуправа, по програмима и они су саставни део Одлуке о буџету Општине Врњачка Бања за 2018.г., и то:

Програм 1

Назив: СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Шифра: 1101

Сектор: Урбанизам и просторно планирање

Сврха: Планирање, уређење и коришћење простора у локалној заједници засновано на начелима одрживог развоја, равномерног територијалног развоја и рационалног коришћења земљишта; Подстицање одрживог развоја становања кроз унапређење услова становања грађана и очување и унапређење вредности стамбеног фонда

Опис програма: Општинска јавна агенција реализује обавезе ЈЛС утврђене Законом о локалној самоуправи, Законом о јавној својини као и Законом о јавним агенцијама

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о јавној својини, Закон о јавним агенцијама

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1101-0002
Спровођење урбанистичких и просторних планова,

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмску активност 1101-0003 Управљање грађевинским земљиштем

Општи циљ: 2.3. Унапређење саобраћајне инфраструктуре у Општини

Индикатор исхода:

-Дужина коловоза који је одржаван

Извор верификације: Извештај о раду Општинске јавне агенције

Општи циљ: 5.4. Унапређење организационе структуре локалних институција

Посебан циљ: Ефикасно администрирање захтева за издавање грађевинске дозволе

Индикатор исхода: Просечно потребно време за издавање грађевинске дозволе

Извор верификације: Извештај о раду Општинске управе- службе за урбанизам

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 2

Назив: КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Шифра: 1102

Сектор: Урбанизам и просторно планирање

Сврха: Пружање комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица уз обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета; одрживо снабдевање корисника топлотном енергијом; редовно, сигурно и одрживо снабдевање водом за пиће становника, уређивање начина коришћења и управљања изворима, јавним бунарима и чесмама

Опис програма: ЈКП „Бањско зеленило и чистоћа“ реализује законом утврђене обавезе ЈЛС у области одржавања чистоће у граду и насељима, као и у области уређења и одржавања паркова и зелених површина у делу који се финансира из прихода буџета.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о комуналним делатностима

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1102-0001

Управљање/одржавање јавним осветљењем и програмску активност 1102-0003 Одржавање чистоће на површинама јавне намене,

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмску активност 1102-0001

Управљање/одржавање јавним осветљењем

Општи циљ: 2.5. Максимална могућа покривеност корисника и територије услугама комуналне делатности

Индикатор исхода: -Одржавање постојећег система јавне расвете (6.700 сијаличних места)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду Општинске стамбене агенције

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1102-0001-001 Пројекат: Замена постојећих светиљки јавне расвете штедљивим „ЛЕД“ светиљкама

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 6.9. Стварање повољних услова за рационално коришћење необновљивих извора енергије

Посебан циљ: 6.9.2. Реализација економски и енергетски оправданих пројеката

Индикатор исхода: Умањени рачуни за утрошак електричне енергије за осветљење јавних објеката

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 3

Назив: ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Шифра: 1501

Сектор: Економска и развојна политика

Сврха: Обезбеђивање стимулативног оквира за пословање и адекватног привредног амбијента за привлачење инвестиција

Опис програма: Реализацијом овог програма, Општина у сарадњи са Националном службом за запошљавање-филијала Врњачка Бања, финансира програм стручног оспособљавања приправника-волонтера без искуства који се воде у евиденцији НЗС, кроз њихово ангажовање код послодаваца на територији Општине Врњачка Бања.

Правни основ: Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Локални акциони план за запошљавање.

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања,

Општи циљ: 1.8. Повећање запослености на територији општине

Индикатор исхода: Смањење броја незапослених на евиденцији НЗС, са посебним освртом на број мушкараца/жена

Извор верификације: Статистика НЗС

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1501-0001-001 Пројекат: Пешачке стазе од бивете Снежник до ресторана Србија (пренете обавезе из 2017.г.)

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Завршена изградња пешачких стаза од бивете Снежник до ресторана Србија (исплаћене обавезе)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 4

Назив: РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Шифра: 1502

Сектор: Економска и развојна политика

Сврха: Унапређење туристичке понуде у општини

Опис програма: Програм „Развој туризма“ доприноси побољшању туристичке понуде Врњачке Бање, као туристичке дестинације прве категорије у Србији, кроз финансирање активности које реализује Установа Туристичка организација.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Туристичка организација, Иван Трифуновић, директор, за програмске активности 1502-0001 Управљање развојем туризма и 1502-0002 Промоција туристичке понуде.

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Број уређених и на адекватан начин обележених (туристичка сигнализација) туристичких локалитета у општини

Извор верификације: Извештај о раду Установе Туристичка организација

Посебан циљ: 1.4.6. Повећање препознатљивости туристичке понуде општине на циљаним тржиштима

Индикатор исхода: Број сајмова на којима је учествовала Установа Туристичка организација

Извор верификације: Извештај о раду Установе Туристичка организација

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1502-0001-001 Пројекат: Изградња водопада и реконструкција дела парка на Црквеном брду у Врњачкој Бањи

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Изграђен водопад и извршена реконструкција дела парка на Црквеном брду у Врњачкој Бањи

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-0001-002 Пројекат: Изградња националног тренажног центра Врњачка Бања-базени (пренете обавезе из 2017.г.)

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Изграђен национални тренажни центар Врњачка Бања-базени (исплаћене обавезе)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-0001-003 Пројекат: Изградња одбојкашког развојног центра (пренете обавезе из 2017.г.)

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Изграђен одбојкашки развојни центар (исплаћене обавезе)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-0001-004 Пројекат: Уређење дела Чајкиног брда у Врњачкој Бањи, 1.фаза и уређење лавиринта

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 1.4. Унапређење услова за развој туризма

Посебан циљ: 1.4.1. Подизање нивоа туристичке понуде

Индикатор исхода: Завршена 1.фаза уређења дела Чајкиног брда у Врњачкој Бањи и завршено уређење лавиринта

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1502-0001-005 Пројекат: Изградња националног тренажног центра Врњачка Бања-базени, 2.фаза

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Установа Спортски центар, Душан Радовић, директор

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Завршена 2.фаза изградње фискултурне сале у ОШ Бане Миленковић

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 5

Назив: РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Шифра: 0101

Сектор: Пољопривреда и рурални развој

Сврха: Унапређење пољопривредне производње у општини

Опис програма: Реализацијом овог програма, Општина Врњачка Бања доприноси унапређењу пољопривредне производње у развијеном руралном подручју а све у складу са Стратегијом пољопривреде руралног развоја Општине Врњачка Бања 2014-2024.године.

Правни основ: Закон о пољопривредном земљишту, Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 0101-0001

Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници и програмску активности 0101-0002 Мере подршке руралном развоју.

Општи циљ: 1.5. Унапређење услова за развој пољопривреде

Посебан циљ: 1.5.1. Спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на подручју општине

Индикатор исхода:

-број одобрених решења за субвенционисање камата за пољопривредне субјекте

-број одобрених регреса за вештачко осемењавање

-број одобрених регреса за суфинансирање осигурања

Извор верификације: Извештај о реализацији Годишњег програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја у општини Врњачка Бања

Посебан циљ: 1.5.4. Одрживи развој села и побољшање квалитета живота на селу

Индикатор исхода:

-дужина рехабилитованих атарских путева

Извор верификације: Извештај о реализацији Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији општине Врњачка Бања

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 6

Назив: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Шифра: 0401

Сектор: Заштита животне средине

Сврха: Обезбеђивање услова за одрживи развој локалне заједнице одговорним односом према животној средини; ефикасно и одрживо управљање отпадним водама; одрживо управљање отпадом

Опис програма: Овим програмом реализују се обавезе ЈЛС утврђене чланом 20 став 1 тачка 11) Закона о локалној самоуправи, а које се односе на заштиту животне средине

Правни основ: Закон о заштити животне средине

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности 0401-0001 Управљање заштитом животне средине и 0401-0005 Управљање комуналним отпадом.

Општи циљ: 6.1. Унапређење квалитета животне средине

Индикатор исхода: Површина територије општине на којој је реализован Програм заштите животне средине

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији Програма заштите животне средине

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 7

Назив: ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Шифра: 0701

Сектор: Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Сврха: Унапређење организације саобраћаја и унапређење саобраћајне инфраструктуре у локалној самоуправи

Опис програма: Реализацијом Програма коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима територије општине Врњачка Бања, Општина Врњачка Бања доприноси повећању безбедности свих учесника у саобраћају

Правни основ: Закон о безбедности саобраћаја на путевима

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности 0701-0001
Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре
-Општинска јавна агенција, Бранислав Бежановић, директор, за програмске активности 0701-0001 Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре

Општи циљ: 2.4. Повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода

Индикатор исхода:

-Дужина коловоза на којој је постављена нова или замењена постојећа вертикална и хоризонтална сигнализација
-Број организованих едукација/број набављених публикација о познавању саобраћајних прописа

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији Програма коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима територије општине Врњачка Бања

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 8

Назив: ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Шифра: 2001

Сектор: Образовање

Сврха: Омогућавање обухвата предшколске деце у вртићима

Опис програма: Предшколска установа реализује законом утврђене обавезе ЈЛС у области дечје заштите члан 20 став 1 тачка 16) Закона о локалној самоуправи. Поред ових законских обавеза, установа реализује и циљеве утврђене Стратегијом одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 3 Развијени и очувани људски ресурси.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о предшколском васпитању и образовању

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Предшколска установа „Радост“, Драгана Хаџи Ристић, директор, за програмску активност 2001-0001
Функционисање предшколских установа.

Општи циљ: 3.1. Брига о деци, младима и породици

Индикатор исхода:

-већи број деце обухваћене предшколским образовањем у установи у односу на број деце рођене на територији општине Врњачка Бања, са посебним освртом на број дечака/девојчица (база података је јун 2014.године и износи 702 уписане деце у односу на број 1591 рођене деце на територији Општине Врњачка Бања- обухват је 44,12% деце предшколског узраста. Мериће се у односу на јун 2018.г.)

-смањење броја деце на листи чекања

Извор верификације: Годишњи извештаји о раду предшколске установе

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 9

Назив: ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Шифра: 2002

Сектор: Образовање

Сврха: Доступност основног образовања свој деци са територије општине у складу са прописаним стандардима

Опис програма: Основне школе обављају активности које су дефинисане Законом о основама система образовања и другим актима које доноси надлежно министарство за послове образовања. У делу спровођења

Стратегије одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г. планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 4 – Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-ОШ „Попински борци“ Врњачка Бања, Славица Живковић, директор

-ОШ „Младост“ Врњци, Игор Дрманац, директор

-ОШ „Бане Миленковић“ Ново Село, Снежана Шпировић, директор

-ОШ „Бранко Радичевић“ Вранеша, Радован Стаменчић, директор,

за програмску активност 2002-0001 Функционисање основних школа

Општи циљ: 4.2. Унапређење основног образовања

Индикатор исхода: Степен реализације програма рада и финансијских планова основних школа

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова школа.

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 2002-0001-001 Пројекат: Унапређење капацитета ОШ Младост за одржавање наставних и ваннаставних активности

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.4. Унапређење просторног капацитета образовних и културних институција

Индикатор исхода: Извршено унапређење капацитета ОШ Младост за одржавање наставних и ваннаставних активности

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 10

Назив: СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Шифра: 2003

Сектор: Образовање

Сврха: Доступност средњег образовања у складу са прописаним стандардима и потребама за образовним профилима који одговарају циљевима развоја општине и привреде

Опис програма: Средње школе обављају активности које су дефинисане Законом о основама система образовања и другим актима оје доноси Министарство надлежно за послове образовања. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 4 – Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о основама система образовања и васпитања

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Гимназија Врњачка Бања, Дојна Стодић, директор,

-Угоститељско туристичка школа Врњачка Бања, Јелена Чеперковић, директор,

за програмску активност 2003-0001 Функционисање средњих школа.

Општи циљ: 4.6. Усклађивање образовања са потребама тржишта

Индикатор исхода: Степен реализације програма рада и финансијских планова средњих школа

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова средњих школа.

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 11

Назив: СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА

Шифра: 0901

Сектор: Социјална заштита

Сврха: Обезбеђивање свеобухватне социјалне заштите и помоћи најугроженијем становништву општине

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима у оквирима Закона о социјалној заштити, Закона о финансијској помоћи породици, Закона о црвеном крсту.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о социјалној заштити, Закон о финансијској помоћи породици, Закон о црвеном крсту

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности:

- 0901-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи
- 0901-0006 Подршка деци и породици са децом
- 0901-0007 Подршка рађању и родитељству
- 0901-0008 Подршка особама са инвалидитетом

-Црвени крст Врњачка Бања, секретар, за програмску активност 0901-0005 Подршка реализацији програма Црвеног крста

-Центар за социјални рад Врњачка Бања, Сандра Миодраговић, директор, за програмску активност 0901-0001 Једнократне помоћи и други облици помоћи

Општи циљ: 3.7. Унапређење социјалне и дечја заштите

Посебан циљ: 3.7.3. Унапређење положаја грађана који припадају угроженим групама обезбеђивањем мера материјалне подршке

Индикатор исхода:

-Број корисника социјалне помоћи, са посебним освртом на број мушкараца/жена

-Број акција на прикупљању различитих врста помоћи укључујући и акције добровољног давања крви

Извор верификације: Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад и Годишњи извештај о раду Црвеног крста

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 12

Назив: ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Шифра: 1801

Сектор: Здравствена заштита

Сврха: Доступност примарне здравствене заштите у складу са националним стандардима и обезбеђивање и спровођење активности у области деловања јавног здравља

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга из области примарне здравствене заштите у оквирима Закона о здравственој заштити. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 3 – Развијени и очувани људски ресурси

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о здравственој заштити

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 1801-0002 Мртвозорство,

-Дом здравља „Др Никола Цамић“, Весна Малићанин, директор, за програмску активност 1801-0001 Функционисање установа примарне здравствене заштите.

Општи циљ: 3.8. Унапређење здравства

Посебан циљ: 3.8.3. Унапређење безбедности и квалитета здравствене заштите

Индикатор исхода: Подаци којима се презентује степен реализације годишњег Програма рада Дома здравља „Др Никола Цамић“ Врњачка Бања и финансијског плана

Извор верификације: Годишњи извештаји о реализацији програма рада и финансијских планова Дома здравља „Др Никола Цамић“

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 13

Назив: РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

Шифра: 1201

Сектор: Култура, комуникације и медији

Сврха: Очување, унапређење и представљање културног-историјског наслеђа, културне разноврсности, продукције и стваралаштва у локалној заједници; остваривање права грађана на информисање и унапређење јавног информисања

Опис програма: Установа Културни центар и Установа Библиотека „Др Душан Радић“ реализују законом утврђене обавезе ЈЛС у области културе члан 20 став 1 тачка 1б) Закона о локалној самоуправи. Поред ових законских обавеза, установе реализују и циљеве утврђене Стратегијом одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 4 Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, Закон о култури

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Председник општине и Општинско веће, Бобан Ђуровић, председник општине, за програмску активност 1201-0004 Остваривање и унапређивање јавног интереса у области јавног информисања,

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност, за програмске активности 1201-0002 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва и 1201-0003 Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа,

-Културни центар, Саша Миленковић, директор, за програмску активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе,

-Библиотека „Др Душан Радић“, Дејан Лучић, директор, за програмску активност 1201-0001 Функционисање локалних установа културе.

Општи циљ: 4.7. Подизање културног нивоа заједнице

Посебан циљ: 4.4.4. Повећање интересовања грађана за развој културе

Индикатор исхода: Укупан број посетилаца на свим културним догађајима који су одржани

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Културни центар

Општи циљ: 4.7. Подизање културног нивоа заједнице

Посебан циљ: 4.4.4. Повећање интересовања грађана за развој културе

Индикатори исхода:

-Број набављених монографских и серијских публикација (1.600 монографских и 10 серијских публикација);

-Број уписаних чланова (1.600 мештана, 300 гостију) са посебним освртом на број мушкараца/жена, односно дечака/девојчица

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Библиотека „Др Душан Радић“

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

Програм 14

Назив: РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ

Шифра: 1301

Сектор: Спорт и омладина

Сврха: Обезбеђивање приступа спорту и подршка пројектима везаним за развој спорта; обезбеђивање услова за развој и спровођење омладинске политике

Опис програма: Програмом развоја спорта и омладине у врњачкој Бањи се финансирају делатности везане за спортске објекте у Врњачкој Бањи, њихово уређење, опремање, адаптација и реконструкција, као и редовно одржавање и изградња, промоција и подстицање бављења спортом, организација спортских манифестација, спортских кампова, суорганизација културно забавних догађаја на спортским објектима и доступност спортских објеката за крајње кориснике. Програмске активности, које се односе на спортске објекте, спроводи Установа Спортски центар. У овом смислу, ова Установа даје допринос и остварењу стратешког циља утврђеног Стратегијом одрживог развоја Општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., у оквиру стратешког приоритета 4 Образовање, култура и спорт

Правни основ: Закон о локалној самоуправи, закон о спорту

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

- Скупштина општине, Иван Радовић, председник скупштине, за програмску активност 1301-0005 Спровођење омладинске политике,
- Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности 1301-0001 Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима и 1301-0002 Подршка предшколском и школском спорту,
- Установа Спортски центар, Душан Радовић, директор, за програмску активност 1301-0004 Функционисање локалних спортских установа

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развијање спорта

Индикатор исхода:

- Повећање обима понуде у спортским објектима за најмање два нова или реновирана садржаја у односу на 2015.г.
- Повећан број корисника услуга спортских објеката за најмање 10% у односу на 2015.г., са посебним освртом на број мушкараца/жена, односно дечака/девојчица

Извор верификације: Годишњи извештаји о Установе Спортски центар

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 1301-0002-001 Пројекат: Изградња балон хале у Отроцима (пренете обавезе из 2017.г.)

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Изграђена балон хала у Отроцима (исплаћене обавезе)

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Шифра и назив пројекта: 1301-0002-002 Пројекат: Изградња физкултурне сале у ОШ Бане Миленковић, 2.фаза

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 4.8. Унапређење услова за развој спорта

Индикатор исхода: Завршена 2.фаза изградње физкултурне сале у ОШ Бане Миленковић

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Програм 15

Назив: ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Шифра: 0602

Сектор: Опште услуге јавне управе

Сврха: Обезбеђивање услуга јавне управе и остваривање и заштита права грађана и јавног интереса; одрживо управљање финансијама и администрирање изворних прихода локалне самоуправе; сервисирање обавеза које

проистичу из задуживања за финансирање буџета и управљање јавним дугом; пружање ефикасне интервенције, ублажавање последица и обезбеђење снабдевености и стабилности на тржишту у случају ванредних ситуација

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима и извршавање функција утврђених Законом о локалној самоуправи у делу који спроводе: Општинско правобранилаштво, Општинска управа и месне заједнице. У делу спровођења Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања у периоду 2013-2023.г., планирају се активности које ће допринети реализацији општих и посебних циљева у оквиру стратешког приоритета 5 - Унапређење локалних институција

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Општинско правобранилаштво – Славица Станковић, општински правобранилац, за програмску активност 0602-0004 Општинско правобранилаштво,

-Општинска управа – Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмске активности:

- 0602-0001 Функционисање локалне самоуправе
- 0602-0003 Сервисирање јавног дуга
- 0602-0009 Текућа буџетска резерва
- 0602-0010 Стална буџетска резерва
- 0602-0014 Управљање у ванредним ситуацијама

-Месна заједница Врњачка Бања, Бојан Новоселац, председник савета,

-Месна заједница Ново Село, Драган Лазаревић, председник савета,

-Месна заједница Грачац, Горан Ђуровић, председник савета,

-Месна заједница Вранеша, Мирослав Гочанин, председник савета,

-Месна заједница Вукушица, Милан Ердоглија, председник савета,

-Месна заједница Врњци, Јелена Срејић, председница савета,

-Месна заједница Руђинци, Драган Лазић, председник савета,

-Месна заједница Подунавци, Славко Пандрић, председник савета,

-Месна заједница Штулац, Саша Стојановић, председник савета,

-Месна заједница Рсавци, Бојан Чолић, председник савета,

-Месна заједница Станишинци, Југослав Дубравац, председник савета,

-Месна заједница Отроци, Радован Вукомановић, председник савета,

за програмску активност 0602-0002 Функционисање месних заједница.

Општи циљ: 5.2. Унапређење људских ресурса

Индикатор исхода: Израђена база података о расположивим људским ресурсима у Општинској управи, јавним установама и јавним предузећима

Извор верификације: Извештај Општинске управе- службе за опште послове

Индикатор исхода: Закључен Споразум о интерној и екстерној комуникацији унутар и између Општинске управе, јавних установа и јавних предузећа

Извор верификације: Потписан споразум

Индикатор исхода: Закључен Споразум о сарадњи и координацији рада Општинске управе, јавних установа и јавних предузећа

Извор верификације: Потписан споразум

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

ПРОЈЕКТИ

Шифра и назив пројекта: 0602-0001-001 Пројекат: Реконструкција фасаде седишта општинских органа

Буџетски корисник који реализује пројекат и одговорна лица за реализацију пројекта:

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе

Општи циљ: 5.3. Унапређење просторних капацитета локалних институција

Индикатор исхода: Извршена реконструкција и уређење фасада на непокретностима које су у власништву општине

Извор верификације: Годишњи извештај о раду

Назив: ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Шифра: 2101

Сектор: Политички систем

Сврха: Обављање основних функција изборних органа локалне самоуправе

Опис програма: Програм се бави реализацијом пружања услуга грађанима и извршавање функција утврђених Законом о локалној самоуправи у делу који спроводе: Скупштина општине и Председник општине и Општинско веће.

Правни основ: Закон о локалној самоуправи

Буџетски корисник који спроводи програм и одговорна лица за реализацију програма:

-Скупштина општине Врњачка Бања – Иван Радовић, председник скупштине, за програмску активност 2101-0001
Функционисање скупштине

-Председник општине и Општинско веће – Бобан Ђуровић, председник општине, за програмску активност 2101-0002
Функционисање извршних органа

-Општинска управа, Славиша Пауновић, начелник Општинске управе, за програмску активност 2101-0001
Функционисање скупштине.

Општи циљ: Ефикасно и ефективно функционисање органа политичког система локалне самоуправе

Индикатор исхода:

-Број седница Скупштине општине

-Број седница Општинског већа

Остали параметри програма:

1. Приоритет програма

а) законска обавеза б) низак в) средњи г) висок

2. Ризици остварења програма: Промена законске регулативе, ванредни избори, остварење приходне стране буџета.

9 ЗАКЉУЧАК

Финансијски резултат овако планираног буџета јесте планирани дефицит у износу од 8.953.000 динара који се користи за финансирање јавних инвестиција-капитални инвестиционих расхода у 2019.г., реализацију пројеката, суфинансирање пројеката, који су започети у 2018.г. као и оних који су планирани у 2019.г.

Планирани приходи буџет за 2019.г. садрже и одређене ризике који се односе на процене неких прихода као што су: приходи од таксе на озакоњење која првенствено зависи од брзине обављања административних послова по овом питању и интересовања грађана, приходи од доприноса за грађевинско земљиште који зависе од реализације позитивних тенденција у привредном развоју општине, накнаде за уређење грађевинског земљишта која се реализује судским путем, највећи фискални ризик је по основу примања од продаје непокретности која зависе од интересовања платежно способне тражње у наредној години. Ови ризици имају значајну вероватноћу и висок утицај на пројектовану висину буџета. Остали приходи и примања имају стандардне ризике које нећемо посебно образлагати. Механизми извршног органа за контролу утицаја ризика су квотни систем за преузимање обавеза којим се значајно умањује могућност преузимања обавеза изнад реално могућих прихода у 2019.г. и буџетска дисциплина по овом питању.

У зависности од реализације полазних претпоставки и остварење прихода ће осцилирати у истој сразмери. Процењује се да ће овако планирана висина прихода и примања бити остварена са око 77% у колико се активирају неки од наведених ризика.

Овакав концепт буџета подразумева појачану буџетску дисциплину корисника буџета нарочито у делу планирања преузимања обавеза у складу са квотним планом који треба да уважава Закон о роковима плаћања у комерцијалним трансакцијама. На овај начин стварају се услови да се преузети расходи финансирају у складу са свим законским прописима који уређују трошење јавних средстава, да се редовно сервисира јавни дуг, да се измирују обавезе према добављачима и измирење старих (пренетих) обавеза, да се редовно сервисирају обавезе према буџетским корисницима (плате, стални трошкови и др. трошкови неопходни за њихово функционисање). Сви корисници буџета морају рационално и штедљиво користе дате

ресурсе како би се ови циљеви остварили. Један од кључних фактора финансијске стабилности је одржање равнотеже и ликвидности буџета јесте систем одобравања преузимања обавеза у 2019.г. Преузимање обавеза не само према планираним приходима већ и према остварењу прихода током 2019.г. кључни је фактор како би се одржала билансна равнотежа између приходне и расходне стране буџета. Корисници буџета дужни су да се старају о остварењу циљева утврђених програмским буџетом и да приликом исказивања индикатора исхода посебан осврт дају родно одговорним индикаторима како би се створила основа за родну анализу алокације буџетских средстава која се по први пут узима као основ за управљање јавним финансијама у наредном периоду.

9 РАЗЛОЗИ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ОДЛУКЕ

Предлаже се да ова одлука ступи на снагу 8-ог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Врњачка Бања"

Обрадили:

РУКОВОДИЛАЦ ОДСЕКА

Зоран Дунић

АНАЛИТИЧАР БУЏЕТА

Владимир Стаменчић

НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
Славиша Пауновић